

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/66712,Uroczyste-odslonienie-tablicy-upamietniajacej-czlonkow-Mlodziezowej-Antykomunist.html>
2021-05-16, 16:58

Uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej członków Młodzieżowej Antykomunistycznej Organizacji Jord-Just - Starogard Gdański, 1 marca 2019

Odslonięciu tablicy towarzyszyło otwarcie wystawy „Zapomniane ogniwo. Konspiracyjne organizacje młodzieżowe na ziemiach polskich w latach 1944/45-1956”.

1 marca w Starogardzie Gdańskim przedstawiciele IPN Gdańsk odsłoniли tablicę w budynku dzisiejszego I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie, gdzie w latach 1951-1952 działała Młodzieżowa Antykomunistyczna Organizacja Jord-Just, założona przez Teresę Block (1935-1992), w hołdzie 17 młodym patriotom skazanym przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku na kary od 9 do 1,5 lat więzienia za swoje dążenie do wolnej Polski.

Gości przywitała dyrektor I LO Wiesława Górską. Do zebranych przedstawicieli władz samorządowych, pedagogów, a przede wszystkim do licznie zgromadzonej młodzieży przemówił prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

- Kochani uczniowie. Dzisiejsza uroczystość jest dla was i o waszych rówieśnikach żyjących kilkadziesiąt lat wcześniej. W czasach, gdy nie było tak dobrze jak teraz. Gdy zło panoszyło się na skalę niewyobrażalną, kiedy krzywda ludzka obejmowała miliony i trzeba było zaprotestować - mówił prof. Golon.

- Spotykamy się dziś po to, aby pamiętać o młodych ludziach, którzy upomnieli się o sprawy najważniejsze. Chcemy, by przekaz tej tablicy trafił do tych, od których zależy nasza przyszłość - uzupełnił.

Prelekcję na temat organizacji Jord-Just wygłosił znawca tematu Piotr Szubarczyk z IPN Gdańsk.

- Znałem Teresę Block osobiście. Jeszcze jako młodą, piękną dziewczynę z długimi warkoczami. Trzeba podkreślić, że przed założeniem organizacji podjęła działalność o charakterze antykomunistycznym. Czarną farbą na szarym papierze tworzyła ulotki i plakaty o treści „precz ze Stalinem podżegaczem wojennym” – opowiadał historyk.

- Organizacja Jord-Just działała w tej szkole. Było ich siedemnaścioro. Liderami byli 16-letnia Teresa i Kazik Niemczyk, zakochany w Teresce. Po wyjściu z więzienia pobrali się. Teresa przeżyła zaledwie 57 lat. Można się zastanawiać czy 9-letni wyrok i przeżycia więzienne nie wpłynęły na jej przedwczesną śmierć – dodał.

Odślonięciu tablicy towarzyszyło [otwarcie wystawy „Zapomniane ogniwo. Konspiracyjne organizacje młodzieżowe na ziemiach polskich w latach 1944/45-1956”](#). Ekspozycja przypomina nieznane historie konspiracyjnych organizacji, które były tworzone spontanicznie i niezależnie przez młodzież w latach 1944/1945–1956.

Szacuje się, że w tym czasie istniały przynajmniej 972 podziemne związki młodzieżowe, skupiające ok. 11 tys. członków. Zakładali je we wszystkich regionach uczniowie, studenci, młodzi robotnicy i chłopci w wieku 14–21 lat. Przyświecały im te same cele: przekonanie

społeczeństwa do kontynuowania oporu i obrony własnego systemu wartości. Zasadniczym jednakże zadaniem było odzyskanie niepodległości, rozumianej jako warunek restytucji wolności osobistej.

Uroczystość uświetnił występ uczniów szkoły, którzy zaprezentowali pieśni patriotyczne oraz deklamowali wiersze żołnierzy niezłomnych.

Obchody w Starogardzie Gdańskim wpisują się w [ogólnopolską inicjatywę Instytutu Pamięci Narodowej](#), który z okazji Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” w 11 miastach w Polsce odsłonił tablice upamiętniające zapomnianych członków młodzieżowego podziemia antykomunistycznego. Projekt ma na celu przypomnieć powojenną działalność najmłodszego pokolenia II RP – tytułowego zapomnianego ogniwa w walce o niepodległość Polski z komunizmem.

PLIKI DO POBRANIA

[Charakterystyka młodzieżowej organizacji antykomunistycznej Jord-Just \(docx, 8.28 KB\) 26.02.2019 12:00](#)